

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ತ್ರಯೋವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ಶ್ರೀಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ  
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

## ॥ ತ್ರಯೋವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀರಾಮೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪ್ರತಿ ವಿನಾಶಸೂಚಕಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಾನಾಂ ವರ್ಣನಂ  
ಲಂಕಾಂ ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ರಮಣಂ ಚ

ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ನಿಮಿತ್ತಜ್ಞೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣಪೂರ್ವಜಃ |  
ಸೌಮಿತ್ರಿಂ ಸಂಪರಿಷ್ವಜ್ಯ ಇದಂ ವಚನಮಬ್ರವೀತ್ || 6.23.1 ||

ಪರಿಗೃಹ್ಯೋದಕಂ ಶೀತಂ ವನಾನಿ ಫಲವಂತಿ ಚ |  
ಬಲೌಘಂ ಸಂವಿಭಜ್ಯೇಮಂ ವ್ಯೂಹ್ಯ ತಿಷ್ಠೇಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ || 6.23.2 ||

ಲೋಕಕ್ಷಯಕರಂ ಭೀಮಂ ಭಯಂ ಪಶ್ಯಾಮ್ಯುಪಸ್ಥಿತಂ |  
ಪ್ರಬರ್ಹಣಂ ಪ್ರವೀರಾಣಾಮೃಕ್ಷವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ || 6.23.3 ||

ವಾತಾಶ್ಚ ಕಲುಷಾ ವಾಂತಿ ಕಂಪತೇ ಚ ವಸುಂಧರಾ |  
ಪರ್ವತಾಗ್ರಾಣಿ ವೇಪಂತೇ ಪತಂತಿ ಚ ಮಹೀರುಹಾಃ || 6.23.4 ||

ಮೇಘಾಃ ಕ್ರವ್ಯಾದಸಂಕಾಶಾಃ ಪರುಷಾಃ ಪರುಷಸ್ವನಾಃ |  
ಕ್ರೂರಾಃ ಕ್ರೂರಂ ಪ್ರವರ್ಷಂತಿ ಮಿಶ್ರಂ ಶೋಣಿತಬಿಂದುಭಿಃ || 6.23.5 ||

ರಕ್ತಚಂದನಸಂಕಾಶಾ ಸಂಧ್ಯಾ ಪರಮದಾರುಣಾ |  
ಜ್ವಲತಃ ಪ್ರಪತತ್ಯೇತದಾದಿತ್ಯಾದಗ್ನಿಮಂಡಲಂ || 6.23.6 ||

ದೀನಾ ದೀನಸ್ವರಾಃ ಕ್ರೂರಾಃ ಸರ್ವತೋ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಣಃ |  
ಪ್ರತ್ಯಾದಿತ್ಯಂ ವಿನರ್ದಂತಿ ಜನಯಂತೋ ಮಹದ್ಭಯಂ || 6.23.7 ||

ರಜನ್ಯಾಮಪ್ರಕಾಶಸ್ತು ಸಂತಾಪಯತಿ ಚಂದ್ರಮಾಃ |  
ಕೃಷ್ಣರಕ್ತಾಂಶುಪರ್ಯಂತೋ ಲೋಕಕ್ಷಯ ಇವೋದಿತಃ || 6.23.8 ||

ಹ್ರಸ್ವೋ ರೂಕ್ಷೋಽಪ್ರಶಸ್ತಶ್ಚ ಪರಿವೇಷಸ್ತು ಲೋಹಿತಃ |  
ಆದಿತ್ಯೇ ವಿಮಲೇ ನೀಲಂ ಲಕ್ಷ್ಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದೃಶ್ಯತೇ || 6.23.9 ||

ರಜಸಾ ಮಹತಾ ಚಾಪಿ ನಕ್ಷತ್ರಾಣಿ ಹತಾನಿ ಚ |  
ಯುಗಾಂತಮಿವ ಲೋಕಾನಾಂ ಪಶ್ಯ ಶಂಸಂತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ || 6.23.10 ||

ಕಾಕಾಃ ಶ್ವೇನಾಸ್ತಥಾ ನೀಚಾ ಗೃಧ್ರಾಃ ಪರಿಪತಂತಿ ಚ |  
ಶಿವಾಶ್ಚಾಪ್ಯಶುಭಾನ್ ನಾದಾನ್ ನದಂತಿ ಸುಮಹಾಭಯಾನ್ || 6.23.11 ||

ಶೈಲೈಃ ಶೂಲೈಶ್ಚ ಖಡ್ಗೈಶ್ಚ ವಿಮುಕ್ತೈಃ ಕಪಿರಾಕ್ಷಸೈಃ |  
ಭವಿಷ್ಯತ್ಯಾವೃತಾ ಭೂಮಿರ್ಮಾಂಸಶೋಣಿತಕರ್ದಮಾ || 6.23.12 ||

ಕ್ಷಿಪ್ರಮದ್ಯೈವ ದುರ್ಧರ್ಷಾಂ ಪುರೀಂ ರಾವಣಪಾಲಿತಾಂ |  
ಅಭಿಯಾಮ ಜವೇನೈವ ಸರ್ವೈರ್ಹರಿಭಿರಾವೃತಾಃ || 6.23.13 ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಧನ್ವೀ ಸ ರಾಮಃ ಸಂಗ್ರಾಮಧರ್ಷಣಃ |  
ಪ್ರತಸ್ಥೇ ಪುರತೋ ರಾಮೋ ಲಂಕಾಮಭಿಮುಖೋ ವಿಭುಃ || 6.23.14 ||

ಸವಿಭೀಷಣಸುಗ್ರೀವಾಃ ಸರ್ವೇ ತೇ ವಾನರರ್ಷಭಾಃ |  
ಪ್ರತಸ್ಥಿರೇ ವಿನರ್ದಂತೋ ಧೃತಾನಾಂ ದ್ವಿಷತಾಂ ವಧೇ || 6.23.15 ||

ರಾಘವಸ್ಯ ಪ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ತು ಸುತರಾಂ ವೀರ್ಯಶಾಲಿನಾಂ |  
ಹರೀಣಾಂ ಕರ್ಮಚೇಷ್ಟಾಭಿಸ್ತುತೋಷ ರಘುನಂದನಃ || 6.23.16 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ  
ತ್ರಯೋವಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||